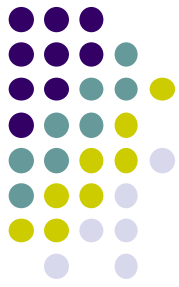

Kurikulum – kako dalje?

Prof. dr. sc. Vlatka Domović
Učiteljski fakultet, Zagreb
vlatka.domovic@ufzg.hr

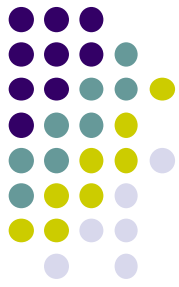
Definiranje pojma

Kurikulum možemo razumjeti kao plan za akciju ili pisani dokument koji uključuje strategije za postizanje željenih, unaprijed formuliranih ciljeva.

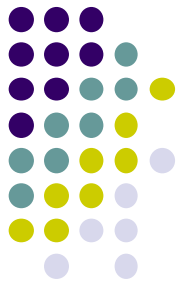
Vrste ili razine kurikuluma:

(prema Glatthorn, 2000).

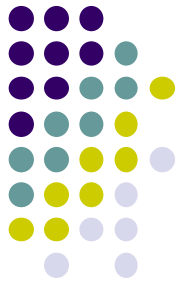
- preporučeni kurikulum – obično ga izrađuju stručnjaci ili stručna udruženja/organizacije;
- napisani ili službeni kurikulum - onaj koji je pojavljuje u službenim dokumentima;
- izvedeni ili kurikulum koji se poučava - odnosi se na ono što nastavnici izvode/implementiraju u svom radu;
- podupirući kurikulum – odnosi se na resurse koji pomažu u implementaciji kurikuluma;
- izmjereni/procijenjeni kurikulum – onaj koji je testiran ili evaluiran;
- naučeni kurikulum – ono što učenici uistinu nauče;
- skriveni kurikulum – onaj koji se odnosi implicitnu praksu specifičnu za određenu obrazovnu sredinu.

Razlike: plan i program - kurikulum

Plan i program	Kurikulum
Orientacija na sadržaj/disciplinu	Orientacija na ishode učenja
Planiranje usmjereno na nastavnika	Planiranje usmjereno na učenika
Uloga nastavnika – prijenos “znanja”	Uloga nastavnika – facilitacija učenja
Frontalna nastava i predavačke metode	Aktivne metode
Vrednovanje produkta	Vrednovanje procesa i produkta

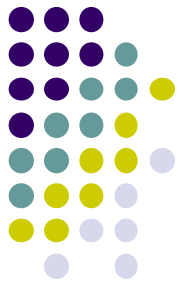
Definicija

Kompetencije podrazumijevaju dinamičku kombinaciju kognitivnih i metakognitivnih vještina, znanje i razumijevanje, interpersonalne, intelektualne i praktične vještine i etičke vrijednosti.

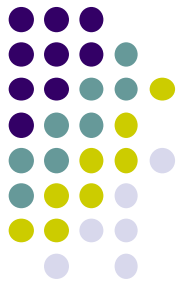
Tri kategorije ključnih kompetencija

(DeSeCo projekt, OECD)

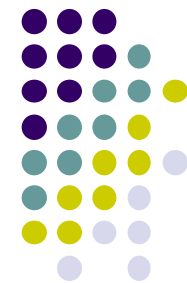

Europski kompetencijski okvir (Key

competences for lifelong learning: A European reference framework, 2004):

1. Komunikacija na materinskom jeziku
2. Komunikacija na stranim jezicima
3. Matematička pismenost i osnovne kompetencije u znanosti i tehnologiji
4. Digitalna kompetencija
5. Učiti kako učiti
6. Interpersonalne i građanske kompetencije
7. Poduzetništvo
8. Kulturalna ekspresija (kulturalna svijest i izražavanje)

Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje - NOK

(Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa,
srpanj, 2010.)

Obilježja NOK-a

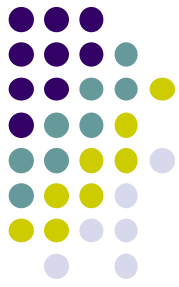
- Predstavlja osnovne sastavnice predškolskoga, općega obveznoga i srednješkolskoga odgoja i obrazovanja
- Temeljni dokument koji definira vrijednosti, ciljeve, načela, sadržaj i opće ciljeve odgojno – obrazovnih područja, vrednovanje učeničkih postignuća
- Služi kao temelj za izradu predmetnih kurikuluma i ostalih dokumenata
- Pridonosi planiranju rada škola i izradi školskog kurikuluma

Načela NOK - a

- Visoka kvaliteta odgoja i obrazovanja za sve
- Jednakost obrazovnih mogućnosti za sve
- Obveznost općeg obrazovanja
- Horizontalna i vertikalna prohodnost
- Uključenost svih učenika u odgojno – obrazovni sustav
- Znanstvena utemeljenost
- Poštivanje ljudskih prava i prava djece
- Kompetentnost i profesionalna etika
- Demokracija
- Samostalnost škole
- Pedagoški i školski pluralizam
- Europska dimenzija obrazovanja
- Interkulturalizam

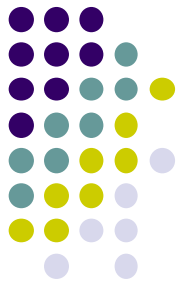
Odgojno - obrazovne vrijednosti

Društveno-kulturne i odgojno-obrazovne
vrijednosti:

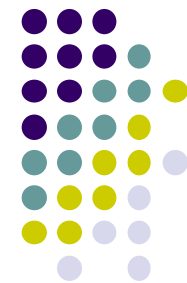
- Znanje
- Solidarnost
- Identitet
- Odgovornost

Odgoj i obrazovanje usmjereni na dijete i učenika

- Prilagođavanje odgojno – obrazovnih i nastavnih oblika, metoda i sustava rada pojedinačnim potrebama i sposobnostima učenika
- Odabir i primjena oblika, metoda i sredstava koji će poticajno djelovati na razvoj svih područja učenikove osobnosti
- Planiranje i pripremu nastavnoga rada prema sposobnostima učenika, pripremajući različite sadržaje, različitu organizaciju i tempo nastave
- Prihvatanje različitih stilova učenja učenika
- Uvođenje primjerenih oblika i metoda poučavanja i učenja koji će omogućiti aktivno, samostalno učenje i praktičnu primjenu naučenoga
- Uporaba različitih izvora znanja i nastavnih sredstava
- Stvaranje ugodnoga razrednoga i školskog ozračja koje će održavati interes i motivaciju učenika za učenje te će učeniku pružiti osjećaj sigurnosti i međusobnog poštivanja
- Prepoznavanje i praćenje darovitih učenika i učenika s posebnim potrebama
- Pružanje pomoći djeci s teškoćama

Međupredmetne teme (interdisciplinarni sadržaji):

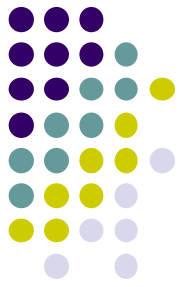
- Osobni i socijalni razvoj
- Zdravlje, sigurnost i zaštita okoliša
- Učiti kako učiti
- Poduzetništvo
- Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije
- Građanski odgoj i obrazovanje

Odgojno-obrazovna područja:

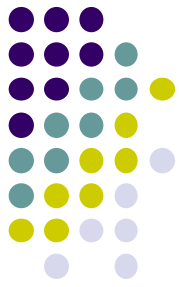
- jezično-komunikacijsko područje
- matematičko područje
- prirodoslovno područje
- tehničko i informatičko područje
- društveno-humanističko područje
- umjetničko područje
- tjelesno i zdravstveno područje

Ocjenjivanje i vrednovanje učenika postignuća

- Holistički pristup
- Samovrednovanje
- Jasno definirani elementi vrednovanja
- Formativno vrednovanje
- Vrednovanje učenika s posebnim potrebama

NOK kao podloga za promjene?

- Izrada predmetnih kurikuluma i drugih dokumenata?
- Poznavanje NOK – a u školama?
- NOK i inicijalno obrazovanje učitelja?
- Osposobljavanje učitelja i nastavnika?

Stvarni život NOK – a iz perspektive nastavnika:

- Počnimo od činjenice da određeni broj učitelja nije ni pročitao NOK koji bi trebao biti temelj njihovog poučavanja u školama.
- S obzirom da sam sada prvi puta čitala kurikulum mogu zamijetiti kako je po meni on veoma širok i opsežan, u nekim dijelovima čak i pomalo nejasan (01.10.2011.).
- Baš kad je izgledalo da sve znamo o nastavnom planu i programu pojavio se NOK i sve što smo znali doveo u pitanje.

Stvarni život NOK – a iz perspektive nastavnika:

- Vjerojatno bi bilo dobro da MZOŠ organizira radionice za sve koje to zanima, a kojima bi se detaljnije objasnio NOK.
- Čitajući kurikulum nisam si mogla pomoći i neprestano sam razmišljala kako je nešto tako dobro zamišljeno, napisano nakon mnogo promišljanja, u što je očigledno uloženo jako puno truda, u provedbi otišlo u nekom krivom, neplaniranom smjeru.

Prijedlog za diskusiju:

Što su pozitivne okolnosti, a što rizici da NOK uopće ne zaživi ?

Hvala na pažnji!

